

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL VALSTYBĖS
INFORMACINIŲ IŠTEKLIŲ, KURIE TURI BŪTI PRIEINAMI KARO,
NEPAPRASTOSIOS PADĖTIES, EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ AR KITAIŠ KRIZIŲ
ATVEJAIŠ, KOPIJŲ LAIKYMO EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBĖSE NARĖSE,
EUROPOS EKONOMINĖS ERDVĖS VALSTYBĖSE IR (ARBA) ŠIAURĖS ATLANTO
SUTARTIES ORGANIZACIJOS (NATO) VALSTYBĖSE NARĖSE ESANČIUOSE
DUOMENŲ CENTRUOSE IR ŠIŲ KOPIJŲ VEIKIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
(toliau – Projektas)
(TAP-22-1127) (22-8806(2))**

2022-06-28 Nr. NV-1876

Vilnius

Ypatingai skubiai įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Teikime Vyriausybei nurodyta, kad atsižvelgta į didžiąją dalį Teisingumo ir Vidaus reikalų ministerijos pastabų, tačiau kartu su Projektu nepateikta derinimo pažyma dėl pastabų į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728. Įvertinus ir kitų suinteresuotų institucijų pastabas, darytina išvada, kad į kai kurias taip pat neatsižvelgta (pvz., Statistikos departamento). Be to, pagal Vyriausybės darbo reglamento 33 punktą, rengėjas, nesutinkantis su išvada teikiančių subjektų pateiktomis pastabomis ir pasiūlymais, organizuoja suinteresuotų institucijų pasitarimą, jeigu nesutarimų pašalinti nepavyksta kitais būdais (pvz., teikiant Projektus derinti darbo tvarka). Tačiau teikime Vyriausybei nenurodyta, kad patikslintas Projektas darbo tvarka buvo derintas su suinteresuotomis institucijomis ar organizuotas šis pasitarimas (tokio pasitarimo rezultatai), todėl siūlome ištaisyti šiuos trūkumus.

2. Atsižvelgiant į Projekto svarstymo ir priėmimo datą, siūlome įvertintini, ar neturėtų būti atsisakyta Projekto 3 punkto, kuriame nustatyta įsigaliojimo data (2022 m. liepos 1 d.).

3. Projektu tvirtinamo Valstybės informacinių išteklių, kurie turi būti prieinami karo, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų situacijų ar kitais krizių atvejais, kopijų laikymo Europos

Sjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (arba) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) valstybėse narėse esančiuose duomenų centruose ir šių kopijų veikimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatos yra gana abstrakčios, neaiškos, neišsamios, todėl neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatyme nustatytų aiškumo ir sistemiškumo principų, todėl jį taikyti gali būti sudėtinga, nes kiekvienas skirtingai galės interpretuoti taikant Aprašo nuostatas, iškils nemažai klausimų, kas ir už ką atsakingas, kokie veiksmai turi būti atlikti ir kokio turinio dokumentai parengti, pvz.,:

1) Aprašo III skyriaus antrajame skirsnyje turėtų būti nustatytas parengiamųjų veiksmų planas, tačiau jį sudaro 2 punktai (21-22), kuriose nėra nustatyto šio veiksmų plano, tik blanketinės nuostatos į kitus Aprašo punktus;

2) Aprašo 14 ir 16 punktuose nustatyti dokumentai, kuriuos turi parengti valstybės informacinių išteklių, kurie turi būti prieinami karo, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų situacijų ar kitais krizių atvejais (toliau – VII) valdytojas arba jo pavedimu į VII sąrašą įtrauktų registų ir (ar) valstybės informacinių sistemų tvarkytojas, tačiau nenustatant reikalavimų šių dokumentų turiniui, jie bus rengiami formaliai taip, kaip kiekvienas subjektas supras ir kažin, ar šiais dokumentais bus pasiektas norimas tikslas. Dėl Aprašo 16 punkto (buvęs 14 punktas) pastabas teikė ir suinteresuotos institucijos (pvz., Statistikos departamentas, Vidaus reikalų ministerija), tačiau į jas neatsižvelgta ir įvertinimas nepateiktas derinimo pažymoje;

3) Aprašo 24 punkte nustatyta alternatyva, kad „sprendimą dėl VII kopijų veikimo atstatymo terminų bei eiliškumo priima karo ar nepaprastąją padėtį *įvedantis ar* ekstremaliąją situaciją ar krizę *valdantis subjektas*“. Taigi, neaišku, koks tai subjektas. Pvz., pagal Nepaprastosios padėties įstatymą sprendimą įvesti nepaprastąją padėtį visoje valstybės teritorijoje ar jos dalyje priima Seimas, jeigu valstybėje iškyla grėsmė konstitucinei santvarkai ar visuomenės rimčiai. Tarp Seimo sesijų neatidėliotinais atvejais tokį sprendimą turi teisę priimti Respublikos Prezidentas, kartu šaukdamas neeilinę Seimo sesiją svarstyti šio klausimo. Seimas patvirtina arba panaikina Respublikos Prezidento sprendimą. Nepaprastosios padėties įstatymo vykdymą tiesiogiai užtikrina ir kontroliuoja šios institucijos: 1) institucija, atsakinga už ekstremalios situacijos ar krizės valdymą; 2) viešosios tvarkos apsaugos komendantūros; 3) savivaldybių administracijų direktoriai. Taip pat ir dėl kitų krizių atvejų.

4) Aprašo 25 punkte nustatyta, kad pagal kompetenciją reikia imtis veiksmų, tačiau kokie tai veiksmai ir kokia jų atlikimo tvarka nenustatyta, nors įgyvendinama Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 43³ straipsnio 2 dalies nuostata paveda šią tvarką Vyriausybei nustatyti (institucijos privalo Vyriausybės nutarimu patvirtintų valstybės informacinių išteklių, kurie turi būti prieinami karo, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų situacijų ar kitais krizių atvejais, kopijas Vyriausybės nustatyta tvarka laikyti ne Lietuvos Respublikoje esančiuose

duomenų centruose, bet kituose Europos Sąjungos valstybėse narėse, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir (arba) Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) valstybėse narėse esančiuose duomenų centruose. Karo, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų situacijų ar krizių atvejais Lietuvos Respublikos teritorijoje praradus prieigą prie šioje dalyje nurodytų Vyriausybės nutarimu patvirtintų valstybės informacinių išteklių ar sutrikus jų veiklai, Vyriausybės nustatyta tvarka turi pradėti veikti šių valstybės informacinių išteklių kopijos, laikomos šioje dalyje nurodytuose duomenų centruose) ir kita.

4. Pagal Aprašo 8 punkto nuostatas VII *kopijų perdavimo dažnumas* bus nustatytas į VII sąrašą įtrauktų registrų ir (ar) valstybės informacinių sistemų duomenų saugos nuostatuose, tačiau atsižvelgiant į Įstatymo įgyvendinamas nuostatas, manome, kad tai turėtų nustatyti Aprašas.

5. Aprašą taip pat siūlome tikslinti atsižvelgiant į šias Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijas, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), nuostatas ir kitais teisės technikos ar redakciniais aspektais:

1) pagal Rekomendacijų 90 punktą dėstyti Aprašo 2 punkte duodamą nuorodą į Vyriausybės nutarimu tvirtinamus aprašus;

2) pagal Rekomendacijų 112 punktą siūlome rašyti pareigų pavadinimus (pvz., Aprašo 11 punktas);

3) pagal Rekomendacijų 116 punktą siūlome tikslinti Apraše įsivestų trumpinių vartojimą – juos įsivedus vartoti visame Aprašo tekste ir vartoti tokius, kokie įsivesti (pvz., Aprašo 1 punkte įsivestą trumpinį „Aprašas“ vartoti Aprašo 6.2 ir 27.2 papunkčiuose, taip pat trumpinius „VII“, „užsienio teritorijoje esantys duomenų centrai“), vartoti tik įsivestus trumpinius (pvz., Aprašo 13 punktas);

4) Siūlome tikslinti Aprašo skyrių ir skirsnių pavadinimus, kurie turi atitikti juose dėstomų nuostatų turinį – pvz., Aprašo IV skyriaus antrajame skirsnyje nėra išdėstytas parengiamųjų veiksmų planas,

5) Aprašo 21, 22 punktuose tikslinti duodamą nuorodą – vietoj nurodytų papunkčių, nurodyti atitinkamą punktą ir kita.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Aida Gritienė